

ANALIZA IMPACTULUI DE REGLEMENTARE

asupra proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 68/2013 despre semințe

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza impactului de reglementare (AIR) efectuată asupra proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 68/2013 despre semințe
Data:	
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Subdiviziunea:	Direcția politici în sectorul vegetal
Persoana responsabilă și datele de contact:	0 (22) 204-515 sanda.melenciuc@maia.gov.md
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
<p>Problema identificată și care urmează a fi soluționată prin intermediul proiectului dat se referă la caracterul incert al prevederilor legale actuale în partea ce ține de importul, exportul, comercializarea și certificarea semințelor, precum și insuficiența de semințe, în special de producție autohtonă.</p>	
b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate	
<p>În procesul de implementare a prevederilor Legii nr. 68/2013 despre semințe, continuă sa parvină numeroase interpelări și solicitări de clarificări cu privire la eliberarea unor certificate pretinse a fi obligatorii, care de fapt poartă un caracter benevol și urmează a fi eliberate doar la cererea agentului economic.</p> <p>De asemenea, actualele prevederi ale legii menționate supra creează ambiguități în procesul de import, export, comercializare și certificare a semințelor.</p> <p>O altă problemă, este neacoperirea sectoarelor mici de producere a semințelor, ce stagnează ramura de producere a semințelor autohtone, Republica Moldova dispunând de cca 25 mii tone de semințe pentru semănatul culturilor de câmp de primăvară și cca 51 mii tone de culturi legumicole.</p> <p>Astfel, în ultimii ani, din cantitatea totală de semințe, peste 70% din semințe sunt de import, iar stocul de primăvară nu întotdeauna acoperă necesarul intern de semințe, drept exemplu servind primăvara anului 2023, când stocul de semințe disponibile a constituit cca 77 % - pentru culturile de câmp și cca 44% - pentru culturile legumicole (tabelele 1 și 2).</p>	

Tabelul 1.

INFORMAȚIE
despre depozitarea și controlul semințelor de culturi de primăvară
în Republica Moldova la data de 15 martie 2023

Nr crt	Cultura	Suprafața planificată, mii ha	Necesarul, tone	Depozitate, cu stocurile anilor precedenți	În % la necesar	Controlate	În % la depozitate
1	Orz de primăvară	25000	4500	4000	88,9	3500	87,5
2	Orzu de primăvară	1700	340	191	56,2	170	89,0
3	Ovăz	1000	160	150	93,8	123	82,0
4	Mazăre – boabe	15000	4500	3800	84,4	3500	92,1
5	Fasole	18500	1110	633	57,0	420	66,4
6	Porumb pentru boabe	455000	9000	5850	65,0	5000	85,5
7	Floarea-soarelui	385000	2310	1950	84,4	1700	87,2
8	Sfeclă de zahăr	12500	45	40	88,9	40	100,0
9	Soia	30000	2850	1780	62,5	1500	84,3
10	Porumb - siloz	20000	500	400	80,0	350	87,5
11	Lucerna	7000	140	122	87,1	112	91,8
12	Sparceta	1000	85	66	77,6	52	78,8
13	Sfeclă de furaj	1500	7,5	5,5	73,3	4,5	81,8
14	Ierburii de un an	5000	100	63	63,0	48	76,2
15	Altele (măzăriche, hrișcă, rapița de primăvară, sorg, mei ș.a.)	10000	290	203	70,0	123	50,6
	Total:	988200	24937,5	19253,5	77,2	16642,5	86,4

Tabelul 2.

**Necesarul și asigurarea cu semințe de culturi legumicole,
bostănoase și cartof la data de 15 martie 2023**

Cultura	Suprafața prognostizată, ha	Norma de însămânțare, kg/ha	Necesarul de semințe, t	Semințe produse în 2022, t		Stocurile de semințe din anii precedenți, t		Import, t	Total semințe, t	Gradul de asigurare, %
				Agenții eronomici înregistrați	Gospodării auxiliare ale populației	Producătorii	Magazinele agricole			
Tomate	7800	1	7,8	1,21	0,66	0,19	0,8	1,93	4,79	61,4
Ardei gras / gogoșari	1600	1,1	1,76	0,52	0,2	0,02	0,19	0,31	1,24	70,5
Pălăgele vinete	1000	0,8	0,8	0,18	0,03	0,01	0,08	0,23	0,53	66,3
Legume vărzoase	3100	1,2	3,72	0,55	0,4	0,09	0,6	1,11	2,75	73,9
Morcov	2150	5	10,75	4,32	1,02	0,69	0,77	2,2	9	83,7
Sfeclă roșie	1700	10	17	0,53	2,98	0,92	1,06	7,99	13,48	79,3
Ridiche de iarnă, de lună	650	11	7,15	1,04	0,74	0,12	0,68	3,75	6,33	88,5
Pătrunjel, țelină	450	5	2,25	1,13	0,05	0,04	0,09	0,76	2,07	92,0
Ceapă (din semințe)	8900	8	71,2	45,4	13,01	3,6	1,22	2,8	66,03	92,7
Alte legume (verdețuri)	1200	3	3,6	1,34	0,68	0,04	0,31	0,85	3,22	89,4
Total culturi cu semințe mărunte	28550		126,03	56,22	19,77	5,72	5,80	21,93	109,44	86,8
Ceapă (din arpagic)	1200	600	720	54,8	435,1	20,01	21	83,4	614,33	85,3
Usturoi	400	800	320	-	219	2,95	0,99	18,3	241,24	75,4
Mazăre de grădină	4900	200	980	68,82	60,1	29,4	1,91	414,5	574,73	58,6
Fasole de grădină	200	120	24	2,36	9,6	2,83	0,74	3,14	18,67	77,8
Porumb zaharat	2400	18	43,2	9,5	2,4	5,3	1,6	11,2	30	69,4
Total legumicole	37650		2213,23	191,70	745,97	66,23	32,04	552,47	1588,41	71,8
Castroave	2400	4,5	10,8	3,44	0,98	0,3	0,56	3,61	8,89	82,3
Pepene verde	2900	2,58	7,48	0,9	0,55	0,39	0,68	4,2	6,72	89,8
Pepene galben	800	2	1,6	0,11	0,29	0,2	0,21	0,6	1,41	88,1
Dovlecel	1100	3	3,3	2,33	0,4	0,1	0,09	0,2	3,12	94,5
Dovleac	2350	3	7,05	2,97	1,52	0,89	0,42	0,92	6,72	95,3
Patison	200	5	1	-	0,18	0,11	0,1	0,58	0,97	97,0
Total bostănoase	9750		31,23	9,75	3,92	1,99	2,06	10,11	27,83	89,1
Cartof, total	19200		49920	0	20150	0	0	1679	21829	43,7
inclusiv: reproducere	1500	2600	3900		150			1280	1430	36,7
constin	17700	2600	46020		20000			400	20400	44,3
TOTAL	47400		52164,46	201,45	20899,89	68,22	34,10	2242,58	23446,24	44,9

Chiar dacă produs în Republica Moldova, materialului săditor autohton este de cele mai multe ori de categoria biologică „Obișnuit”, lucru care nu satisface cerințele producătorilor de a avea acces la material săditor productiv și rezilient la schimbările climatice, astfel fiind nevoiți să importe materialul săditor respectiv, iar drept urmare fiind ratate oportunitățile de dezvoltare pentru economia națională, crescând riscurile fitosanitare asociate importului de material săditor. Totodată, o prioritate în dezvoltarea durabilă a sectorului horticul rămâne a fi stimularea obținerii și producerii materialului săditor autohton cu categorii biologice și stare fitosanitară conform standardelor naționale, precum și modernizarea infrastructurii aferente priorității respective.

Pe moment însă, cei mai afectați de situația creată în sectorul semincer sunt producătorii locali, care confruntându-se cu problemele enunțate mai sus suportă atât procese birocratizate excesiv, cât și costuri adiționale asociate import de semințe.

Totodată, impactul problemelor relevate mai sus și nesoluționate se lasă resimțit și asupra pepinierelor locale, a căror dezvoltare este consecvent stagnată.

Mai mult, soluționarea problemelor enunțate supra vizează:

- organizarea și coordonarea îmbunătățită a activităților sectorului de producere a semințelor, inclusiv prin crearea clarității la eliberarea unor certificate, de fapt cu caracter benevol;
- reglementarea corectă și transparentă a procedurilor interne ANSA, aplicate în procesul de control al activității de întreprinzător la producerea de semințe;
- dezvoltarea domeniului de cercetare-inovare în sector;

d) armonizarea legislației naționale cu legislația UE.
c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei
<p>Cauzele principale care au dus la apariția problemei sunt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) cadrul normativ relativ vechi; 2) multiple norme ambiguu descrise; 3) certificate facultative eliberate obligatoriu; 4) nivel scăzut de transparență la elaborarea procedurilor interne ale ANSA.
d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție
<p>Pe parcurs, în adresa Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare au parvenit multiple demersuri ce țin de unele ambiguități în procesul de implementare a Legii nr. 68/2013 despre semințe, în special în partea ce ține de eliberarea unor certificate de către ANSA la importul și exportul de semințe, precum și la certificarea acestora. Totodată, de către grupuri de lucru formate din reprezentanții statului și cei din mediul științific au fost depistate numeroase plantații perene, înființate cu soiuri de plante, ce nu corespund cu certificatele de valoare biologică eliberate de ANSA. Mai mult, aceste plantații au fost subvenționate de stat prin intermediul Fondului național de dezvoltare agricolă și rurală, iar mai apoi preponderent defrișate din cauza necorespunderii soiurilor sau a portaltoaielor, creând astfel prejudicii enorme atât agenților economici, cât și statului, periclitând astfel imaginea producătorilor autohtoni de semințe, totodată impulsionând și importul.</p> <p>Astfel, prin ajustarea Legii menționate mai sus se va produce și reducerea riscurilor agenților economici, precum și a cheltuielilor acestora legate de certificare.</p> <p>În cazul în care nu vor fi întreprinse intervenții la nivel legislativ, va continua:</p> <ul style="list-style-type: none"> - perturbarea activității agenților economici, prin necesitatea obținerii unor certificate, care de fapt au caracter benevol și nu întotdeauna sunt necesare; - funcționarea exploatațiilor agricole neconforme, creând astfel prejudicii enorme atât sectorului privat, cât și statului. <p>Mai mult, prin modificările propuse a fi operate la Legea nr. 68/2013 despre semințe se va realiza transpunerea Deciziei 2005/834/CE a Consiliului European din 8 noiembrie 2005 privind echivalența controalelor selecțiilor conservative realizate în anumite țări terțe și de modificare a Deciziei 2003/17/CE, care la moment nu este încă transpusă în legislația națională, ceea ce constituie la moment o restanță în procesul de armonizare a legislației naționale la cea comunitară, în contextul aderării RM la UE și este imperioasă realizarea acesteia.</p>
e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

1. *Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată prin Legea nr. 315/2022.*

Drept document de planificare strategică, care indică direcția de dezvoltare a țării și a societății ce trebuie urmată în următorul deceniu și având în vedere dependența populației de sectorul agricol, precum și potențialul larg, rămas încă neexplorat al acestui sector, unul din obiectivele trasate de Strategia în cauză constituie creșterea productivității agricole și a veniturilor producătorilor agricoli mici prin accesul sigur și egal la factori de producție, cunoștințe, servicii financiare și piețe.

2. *Strategia națională de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 56/2023, care prevede explicit importanța eliminării barierelor birocratice, facilitarea dezvoltării lanțului de aprovizionare cu materie primă și material semincer, precum și dezvoltarea capacităților de certificare în vederea deschiderii oportunităților de export.*

Mai mult, în partea ce ține de aprovizionarea cu inputuri, Strategia menționată supra menționează că producția agricolă a Republicii Moldova este complet dependentă de importul inclusiv de semințe (pe lângă produse agrochimice și carburanți), fapt ce îi afectează competitivitatea din cauza expunerii la volatilitatea prețurilor internaționale, iar printre nevoile de dezvoltare legate de inputuri și premise pentru activitatea agricolă se numără și necesitatea sprijinirii producătorilor locali de inputuri.

3. *Strategia securității alimentare a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 775/2022, care prevede o serie de domenii de intervenție, însoțite de propuneri investiționale prioritare, care vor fi implementate de către stat în cooperare cu sectorul privat și partenerii de dezvoltare, pentru care a fost elaborat un set de indicatori de rezultat privind atingerea obiectivelor generale prevăzute în Strategia în cauză.*

Astfel, pentru a consolida asigurarea cu semințe și material săditor, prin investiții în dezvoltarea producerii proprii, acomodată și rezistentă la reziliența climatică, Strategia prevede asigurarea cu semințe autohtone, după cum urmează:

- 70% de culturi cerealiere de grupa I;
- 50% de soiuri și hibrizi de culturi cerealiere de grupa II și tehnice;
- 50% din materialul săditor horticol.

Pentru perioada anilor 2023-2030 această acțiune presupune proiecte investiționale pentru crearea pepinierelor de colecție pentru altoi și portaltoi, dezvoltarea gospodăriilor semincere și a infrastructurii de procesare a materialului semincer în sumă de 971,3 mil. lei.

4. *Legea despre semințe nr. 68/2013, care stabilește cadrul juridic privind producerea, prelucrarea, controlul și certificarea calității, comercializarea semințelor de plante și a materialului săditor, cu referire la care putem concluziona că nu și-a atins pe deplin obiectivul propus la momentul aprobării, dat fiind impedimentele pe care le creează în dezvoltarea sectorului de producere a materialului săditor autohton prin prevederile sale ambigue și echivoce.*

5. *Legea nr. 39/2008 privind protecția soiurilor de plante*, care stabilește raporturile în procesul creării, protecției juridice și utilizării soiurilor aparținând tuturor genurilor și speciilor de plante.

6. *Norma privind producerea, controlul, certificarea și comercializarea materialului de înmulțire și de plantare fructifer, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 415/2013*, care stabilește cerințe generale și speciale pentru producerea, certificarea și comercializarea anumitor specii de material de înmulțire și plantare fructifer.

7. *Hotărârea Guvernului nr. 730/2022 pentru aprobarea cerințelor privind admiterea și comercializarea semințelor soiurilor locale/varietăților primitive și agricole adaptate la condițiile locale și a soiurilor de legume care sunt amenințate de eroziunea genetică*, prin care au fost aprobate cerințe privind admiterea și comercializarea semințelor soiurilor locale/varietăților primitive și agricole adaptate la condițiile locale. Aceste Cerințe transpun Directiva 2008/62/CE a Comisiei din 20 iunie 2008 de stabilire a anumitor derogări pentru acceptarea soiurilor locale și a varietăților agricole adaptate natural la condițiile locale și regionale și amenințate de eroziunea genetică și pentru comercializarea semințelor și cartofilor de sămânță ale acestor soiuri locale și varietăți.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Obiectivul de bază al intervenției este:

- a) creșterea producției autohtone de semințe;
- b) diminuarea costurilor de certificare a producției vegetale certificate;
- c) îmbunătățirea accesului pe piață a semințelor;
- d) stimularea investițiilor sectorului privat în sectorul de producere a semințelor;
- e) consolidarea capacității producătorilor și furnizorilor de semințe;
- f) autoaprovizionarea consumului intern cu semințe autohtone și substituirea importurilor;
- g) producerea semințelor și materialului semincer autohton și soiuri noi și hibrizi adaptate la condițiile de mediu.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea I, „A nu face nimic”.

Lipsa de intervenție corespunzătoare din partea statului:

- 1) va menține status quo-ul în care vor fi reglementate, la un nivel total depășit, doar raporturile juridice, referitoare la producerea de semințe;
- 2) sectorul de producere a semințelor, inclusiv exportul și importul acestora va crea în continuare disensiuni în activitatea de întreprinzător, asigurând un grad mic de transparență;

- 3) va continua să producă un impact negativ asupra activității producătorilor agricoli;
- 4) va stagna dezvoltarea sectorului de producere și aprovizionare internă cu semințe;
- 5) va tergiversa procesul de armonizare a legislației naționale cu cea a UE.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țintesc cauzele problemei, cu indicarea inovațiilor și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Opțiunea II, „Aprobarea modificărilor propuse”.

În linii generale, proiectul legii supus analizei impactului de reglementare include o serie de modificări la Legea nr. 68/2013 despre semințe, care se referă la:

- preambulul legii, care se completează cu clauza de armonizare, fiind indicată transpunerea parțială a Decizia 2005/834/CE a Consiliului din 8 noiembrie 2005 privind echivalența controalelor selecțiilor conservative realizate în anumite țări terțe și de modificare a Deciziei 2003/17/CE;

- articolul 4, în partea ce ține de atribuțiile Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare,

- articolul 5 – referitor la atribuțiile ANSA;

- alin. (3) al art. 6, fiind prevăzut că testarea soiurilor, de orice gen și specie de plante, se efectuează și pe terenurile agenților economici, în cazul în care Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante nu are capacitatea tehnologică de fondare a plantațiilor pentru culturile multianuale, această prevedere a fost discutată cu Consiliul Consultativ sectorial pentru sectorul semințe și material săditor, în cadrul ședinței din 10 aprilie 2024. Acest lucru permite micșorarea termenului de testare, aceasta efectuându-se în condiții de producere;

- alin. (1) al art.7 cu literele d) aceste prevederi sunt specificate în pct. 53 HG 43/2013 și e) a fost necesară această specificare drept urmare a neachitării taxelor de menținător a soiurilor înregistrate în catalog;

- articolul 8, care se referă la sistemul de producere a semințelor;

- articolul 9, se completează cu aliniatele (10) - (15), cu următorul cuprins:

„(10) Plasarea pe piață a semințelor importate sau produse în sistemul agriculturii ecologice se realizează cu respectarea prevederilor prezentei legi, precum și a legii nr. 237/2023 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice.

(11) În cazul dificultăților temporare în aprovizionarea generală cu semințe certificate sau semințe standard, pentru o perioadă determinată Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare poate decide comercializarea unei cantități necesare de sămânță dintr-o categorie mai puțin strictă decât cea prevăzută de reglementările în vigoare, precum și semințe din soiuri neînregistrate în Catalogul soiurilor de plante sau Catalogul Uniunii Europene.

(12) Semințele produse sunt supuse comercializării pe piața internă în baza următoarelor documente ce confirmă calitatea:

- a) *Certificat de calitate a semințelor;*
- b) *Certificat de calitate a răsadurilor;*
- c) *Certificat de valoare biologică*

(13) Materialul semincer importat se comercializează în baza documentelor de identitate/ varietate a soiurilor/ hibrizilor prevăzute de Organizația pentru Cooperarea și Dezvoltarea Economică (OECD) și documentele de calitate prevăzute de Asociația Internațională de Testare a Semințelor (ISTA), eliberate de autoritatea competentă a statului exportator. Semințele importate din țările nemembre ale ISTA și OECD se comercializează în baza certificatului de calitate eliberat de autoritatea competentă a statului exportator.

(14) În cazul documentelor de calitate prevăzute de ISTA, termenul de recertificare va constitui un an calendaristic de la data emiterii documentului. La expirarea termenului stabilit, semințele vor fi controlate repetat, cu eliberarea unui nou Certificat de calitate a semințelor.”

(15) Materialul de înmulțire și cel săditor provenit din import se comercializează în baza Certificatului pentru materialul de înmulțire și cel săditor importat, care se eliberează de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, la solicitare, până la inițierea plantării plantației marfă.” sunt pertinente modificările deoarece semințele au termen de păstrare și în timp scade procentul de germinare. În ultimii ani se atestă o calitate scăzută a materialului semincer, care deseori nu corespunde caracteristicilor etichetei sau are o răsărire slabă;

- articolul 20, care stabilește împuternicirile inspectorului de stat pentru control semincer.

Totodată, se propune ca Legea nr. 68/2013 despre semințe să fie completată cu un capitol nou, care să se refere la echivalența controalelor selecțiilor conservative realizate pe teritoriul Republicii Moldova. Astfel, potrivit propunerilor formulate, inspecțiile oficiale ale selecțiilor conservative la culturile producătoare de semințe sunt recunoscute drept echivalente și oferă aceleași garanții cu prevederile cadrului normativ, cu condiția ca acestea:

- să fie realizate în mod oficial de către autoritățile aprobate prin Ordinul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor;

- să îndeplinească condițiile stabilite în actele normative enumerate în Ordinul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, astfel fiind asigurată și alinierea la normele comunitare aprobate în acest sens, fiind transpusă parțial Decizia 2005/834/CE.

La fel, Ministerul, urmează să coordoneze în prealabil procedurile interne ale ANSA, or în procesul de implementare a acestora sunt stabilite diverse impedimente la producerea, importul, exportul, comercializarea și testarea semințelor, inspectorii ANSA fiind în unele cazuri în lipsă de competențe pe anumite domenii, cum ar fi stabilirea precisă a soiurilor și portaltoaielor de material săditor, soiurilor de semințe și altele, făcând astfel premise însoțite de riscuri ulterioare ce pot fi asumate de agenți economici, care pot procura semințe ce nu corespund soiurilor indicate. La fel, în acest proces, proiectul stabilește că, și reprezentanții instituțiilor științifice vor participa

în procesul de implementare a procedurilor interne, astfel încât a diminua la maxim riscurile agentului economic.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

În contextul celor menționate supra, se constată că aplicarea unor scenarii alternative decât cele expuse prin prisma proiectului propus nu va produce efectul scontat în măsura în care să corespundă atingerii obiectivului stabilit. Respectiv, alte modalități de soluționare a problemei definite și descrise mai sus nu au fost identificate.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Opțiunea I – „A nu face nimic”

Costuri:

Costuri, pe care le implică lipsa reglementărilor în domeniu. Cuantificarea costurilor nu este posibilă pentru lipsa unor date statistice în acest sens.

Beneficii:

- Beneficii în lipsa intervenției propuse nu s-au identificat. Ba din contra, beneficiile, în contextul costurilor (existente, evident însă necuantificate), precum și a efectelor negative, lipsesc cu desăvârșire.

Efecte negative:

1. domeniul va continua să fie reglementat de norme depășite;
2. activitățile din sectorul de producere a semințelor rămân netransparente și însoțite de riscuri;
3. frânarea proceselor de dezvoltare a sectorului de producere a semințelor;
4. costuri suplimentare pentru agenți economici la obținerea unor certificate;
5. riscuri și pierderea investiției la înființarea unei exploatații agricole cu semințe ce nu corespund certificatelor;
6. frânarea procesului de aproximare a legislației naționale cu cea a UE;
7. creșterea dependenței de semințe importate.

Riscuri:

1. periclitarea securității alimentare a Republicii Moldova;
2. reducerea ponderii semințelor autohtone pe piața locală în raport cu produsele din import;
3. reducerea investițiilor și încrederii din partea întreprinzătorilor;

4. pierderea investițiilor din partea întreprinzătorilor și subvențiilor din partea statului;
5. altele.

Impactul:

1. cadru normativ vetust;
2. pierderi pentru mediul de afaceri sub formă de venituri ratate și de lipsă de încasări în bugetul de stat.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Opțiunea II – „Promovarea și aprobarea Legii

Prin aprobarea proiectului de lege vor fi reglementate transparent domeniile de producere, certificare, import și export a semințelor.

Costuri

Costurile aferente nu au fost identificate, iar noua redacție a noțiunilor: certificat de calitate; buletin de analiză sunt stipulate în Hotărârea de Guvern 994/2020 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor la serviciile prestate de către instituțiile publice "Laboratorul central de testare a băuturilor alcoolice / nealcoolice și a produselor conservate", "Laboratorul central fitosanitar" și "Centrul Republican de Diagnostic Veterinar", a Nomenclatorului serviciilor prestate și a tarifelor la acestea.

Beneficii

Odată cu aprobarea legii, cadrul normativ va fi unul univoc și coerent, lipsit de birocrație, va contribui la dinamizarea activităților din sectorul aferent semințelor, precum și la majorarea ponderii de piață a semințelor autohtone, dar nu în ultimul rând, la crearea premiselor pentru exportul acestora.

Riscuri

-Nu au fost identificate.

Costuri de conformare

-Nu au fost identificate.

Impact:

- Eliminarea procedurilor excesiv birocratizate;
- Sporirea calității semințelor autohtone și încrederii în producătorii locali;
- Reducerea și/sau substituirea importurilor de semințe;

- Crearea premiselor pentru dezvoltarea sectorului de producere a semințelor și de creștere a producției autohtone de semințe;
- Contribuirea la promovarea investițiilor sectorului privat în sectorul de producere a semințelor;
- Consolidarea capacității producătorilor și furnizorilor de semințe;
- Reducerea costurilor în procesul de producere și export a semințelor;
- Transpunerea legislației UE în legislația națională.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Opțiuni alternative nu au fost identificate, respectiv nu poate fi estimat impactul acestora.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Nu au fost identificate riscuri relevante/iminente care ar putea duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate, precum și nu există/nu s-au identificat cerințe, privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sânt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

- Nu este cazul.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Aprobarea proiectului de lege propus va permite atingerea dezideratului *cadru normativ coerent, nebirocratizat, orientat spre mediul de afaceri* și va crea un mediu propice pentru dezvoltarea domeniului de produce a semințelor, oferind în același timp mediului de afaceri posibilitatea de a-și diversifica și realiza obiectivele investiționale.

Totodată, implementarea proiectului va contribui la asigurarea cu semințe autohtone a țării și armonizarea legislației naționale cu cea Uniunii Europene, prin aprobarea unui cadru

normativ ce se conformează ultimelor tendințe din sector, acest fapt facilitând și exportul semințelor pe piața externă.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare

Implementarea proiectului va fi asigurată de ANSA.
Intervenția propusă nu necesită modificarea cadrului normativ existent.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

MAIA și ANSA este responsabilă de monitorizarea sectorului de producere, import și export a semințelor.

Astfel, în vederea identificării cantităților de semințe, ANSA centralizează informația parvenită de la structurile teritoriale.

Indicatorii de performanță identificați în vederea efectuării monitorizării implementării actului normativ inițiat, vor constitui ansamblul de indicatori care reflectă activitatea realizată în domeniu:

- reducerea barierelor la exportul și importul de semințe;
- majorarea cantității de semințe autohtone produse;
- intensificarea exporturilor.

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Se estimează că impacturile noilor reglementări vor fi resimțite odată cu punerea în aplicare a prevederilor proiectului.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Principalele părți interesate în intervenția propusă sunt:

- 1) proprietari de plantații semincere, persoane fizice și juridice furnizori sau producători de semințe;
- 2) agenți economici ce inițiază înființarea exploatațiilor agricole;
- 3) agenți economici exportatori și/sau importatori de semințe;
- 4) asociațiile de profil;

În urma consultărilor nu au parvenit careva obiecții și propuneri, ba din contra – a fost susținută elaborarea și aprobarea acestuia.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților
Întru asigurarea transparenței procesului decizional, conform prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a fost supus consultărilor publice prin:
<ul style="list-style-type: none"> 1) plasarea acestuia pe particip.gov.md, precum și pe pagina web oficială a MAIA; 2) plasarea actului de analiză a impactului asupra proiectului pe particip.gov.md cu oferirea a 10 zile pentru prezentarea comentariilor de către părțile interesate; organizarea a 2 ședințe publice de consultare a părților interesate pe marginea proiectului respectiv, cu invitarea ANSA, IȘPHTA și asociațiilor de profil.
c) Expuneți succint poziția fiecărei entități, consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)
Compartimentul respectiv se va completa ulterior prezentării avizelor autorităților publice și părților interesate asupra proiectul de lege respectiv.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	<i>Opțiunea propusă</i>	<i>Opțiunea alterativă 1</i>	<i>Opțiunea alterativă 2</i>
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	0	-	-
povara administrativă	0	-	-
fluxurile comerciale și investiționale	0	-	-
competitivitatea afacerilor	1	-	-
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	1	-	-
concurența pe piață	1	-	-
activitatea de inovare și cercetare	0	-	-
veniturile și cheltuielile publice	0	-	-
cadrul instituțional al autorităților publice	0	-	-
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	1	-	-

bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	1	-	-
situația social-economică în anumite regiuni	1	-	-
situația macroeconomică	0	-	-
alte aspecte economice	0	-	-
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	1	-	-
nivelul de salarizare	1	-	-
condițiile și organizarea muncii	0	-	-
sănătatea și securitatea muncii	0	-	-
formarea profesională	0	-	-
inegalitatea și distribuția veniturilor	0	-	-
nivelul veniturilor populației	1	-	-
nivelul sărăciei	1	-	-
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0	-	-
diversitatea culturală și lingvistică	0	-	-
partidele politice și organizațiile civice	0	-	-
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0	-	-
modul sănătos de viață al populației	0	-	-
nivelul criminalității și securității publice	0	-	-
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0	-	-
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0	-	-
accesul și calitatea serviciilor medicale	0	-	-
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0	-	-
nivelul și calitatea educației populației	0	-	-
conservarea patrimoniului cultural	0	-	-

accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0	-	-
accesul și participarea populației în activități sportive	0	-	-
Discriminarea	0	-	-
alte aspecte sociale			
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0	-	-
calitatea aerului	0	-	-
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0	-	-
Biodiversitatea	0	-	-
Flora	0	-	-
Fauna	0	-	-
peisajele naturale	0	-	-
starea și resursele solului	0	-	-
producerea și reciclarea deșeurilor	0	-	-
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0	-	-
consumul și producția durabilă	0	-	-
intensitatea energetică	0	-	-
eficiența și performanța energetică	0	-	-
bunăstarea animalelor	0	-	-
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0	-	-
utilizarea terenurilor	1	-	-
alte aspecte de mediu	0	-	-

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu

face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.

Anexe